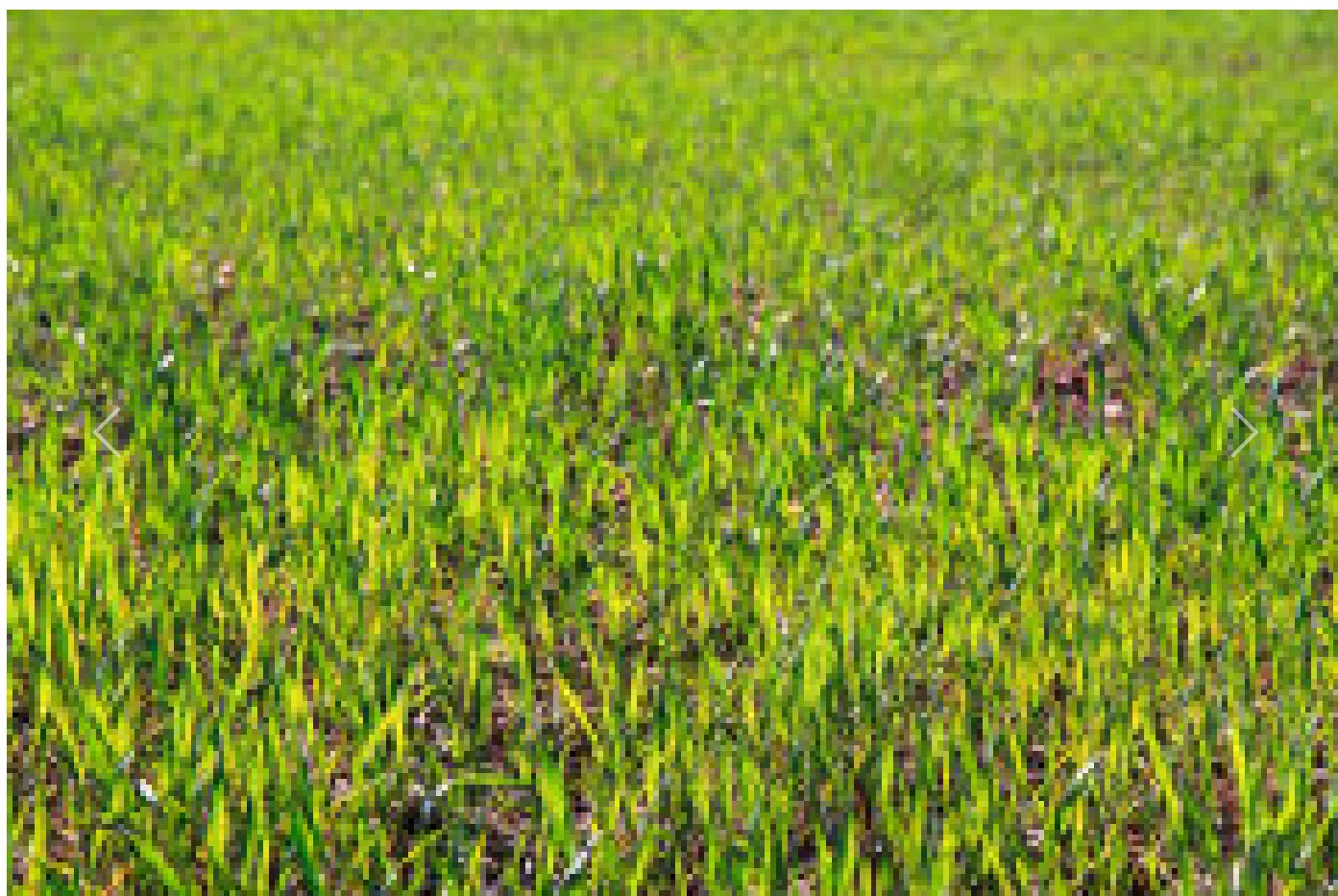

A tavasszal végrehajtott kártevővédelem hatása a búza, az árpa és a repce termésére korlátozó tényező lesz.

Автор(и): Емил Иванов

Дата: 26.01.2014 Брой: 1/2014

A búza, az árpa és a repce a leghosszabb vegetációs időszakkal rendelkező szántóföldi növények. Ez a biológiai sajátosság, ha másért nem, mindenképpen azt jelenti, hogy a káros organizmusok – betegségek, gyomok és kártevők – elleni hatékony védekezés iránti odafigyelésnek pontosnak, tudományosan megalapozottnak és maximálisan precíznek kell lennie. A növényegészség, amely körülbelül 9 hónapig biztosított változékony és bizonytalan biotikus és abiotikus környezeti tényezők mellett, kulcsa a maximálisan magas és minőségi terméshozamok elérésének e növények esetében, a jó nyereségnek és a magas sikerindexnek. A tavaszi növényvédelmi gyakorlatok a fenntartható termelésnövekedés elérésére irányuló általános technológiai projekt részét képezik. Mik a trendek és lehetőségek a komplex, multifaktoros

növényvédelmi mérnöki munka egyes szegmenseiben? Tanúi lehetünk, hogy a növényvédelem globális szinten gyorsan egy minőségileg más környezetbe lép. Mi a profilja ennek az új helyzetnek?

A klímaváltozás átalakítja a káros organizmusok látásmódját, viselkedését, tevékenységét és cselekvéseit. Fejlődnek, változnak és minden irányban növelik rezisztenciaszintjüket. Egy másik valós fenyegetés az ökoszisztémák, a terroir és a mezőgazdasági termelés számára az idegenhonos növény- és állatfajok inváziója, amelyet az áruk és az emberek szabad áramlása tesz lehetővé világszerte. Van egy harmadik is, belföldi címmel. A teljesen összezavart vetésforgók és az ellenőrizetlen földhasználat megnehezítik a fitoszcenitárius helyzetet. A bolgár mezőgazdasági termelés határozottan nem a szigorú vetésforgó biológiai követelményeivel, hanem sokkal inkább a piaci helyzettel és a gyors nyereséggel összhangban működik. Rendelkezik-e a bolgár növényvédelmi gyakorlat a termelési kapacitással és a szakmai tapasztalattal, hogy megbirkózzon az új kihívásokkal? Vegyük példaként, ami a gabonanövények betegségellenes védekezésének szegmensében történik. A fungicidek használata már egyértelműen elismert szükségesség.

A különbség – ahogy egyesek mondják – ég és föld! Egy sikeres, a várható fertőzési nyomás megelőzésére irányuló fungicid "támadással" több előnyt lehet kihasználni. A termék hatása maximális, az erőforrások – idő és pénz – megkíméltek, és a szükséges egészségügyi eredmény elérhető. De ez az egész eljárás agronómiai jelenlétet, agronómiai részvételt igényel! Bármely más, ezen séma mentén kívüli cselekvés pusztán túlbiztosítás. A legtöbb esetben ez a sötétbe lövöldözés – pénzt pazarolnak el jó várható eredmény garanciája nélkül. Hazánkban nem kevés olyan eset ismeretes, amikor inkompetencia és alacsony szakmai színvonal miatt világszínvonalú eredmények vesztek oda mind az agrokémiában, mind a növénynemesítésben. Néhány híres és népszerű nagyobb bérlő és földtulajdonos körében furcsa felfogás él, miszerint az agronómiai jelenlét nem kötelező követelmény a sikeres gazdálkodáshoz. Vannak nagytermelők, akik az omniprezent Internet és a végtelen mobiltelefonos beszélgetések segítségével "elsajátítják" a növényvédelem titkait szektortársaikkal. Ez nem komoly! Mindenesetre a minőségi növényegészség nem érhető el amatőr tevékenységgel a virtuális térben. A vulgárisodás ebben a nagyon kényes, tudásigényes és felelősségteljes területen katasztrofális! A magas szakmai kapacitás nyilvánvaló szükségességének kérdése egyáltalán nem merül ki egy vagy más nagyobb bérlő egzotikus és nyugtalanító gondolatmeneteiben. Fontosabb az, hogy van-e esély és kilátás a teljesen átlagos mezőgazdasági termelő számára, aki egy vagy más okból nem rendelkezik agronómiai végzettséggel, de erősen vágyik és szükségét érzi, hogy képzést kapjon ezen – egyesek szerint prózai – területen. A Nemzeti Növényvédelmi Szolgálatot a gyakorlatban összetörték, identitásától megfosztották és felszámolták az előző kormány, és most, mint a Bolgár Élelmiszer-biztonsági Ügynökség egyik szektora, szerény erőforrásai a piaci és fitoszcenitárius ellenőrzés, valamint a növényvédő szerek használata felé irányulnak a terepen. Nehéz elhinni, de van egy személy, aki megpróbálja összegyűjteni a darabokat a pusztulásból, és visszaállítani az állami szolgálat identitását és legitimitását. Minden valószínűség szerint nem kap támogatást, megállítják és megszabadulnak jelenlététől. A Nemzeti Mezőgazdasági Tanácsadó Szolgálat,

amely a legjobb európai minták képmására és hasonlatosságára jött létre, visszavonhatatlanul lejáratos. A Mezőgazdasági Akadémia rendszerébe tartozó mezőgazdasági intézetek? Még nagyobb sajnálatunkra, ezek a hajdani tudományos egységek most már csak rettenetes erővel léteznek papíron és... az emlékezetben. Ez annak ellenére van így, hogy mind a jelenlegi Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Miniszter, mind a Mezőgazdasági Akadémia jelenlegi elnöke ezekre a magas pozíciókra az akadémiai agrárkörökből érkezett. A kutatócsapatok (a "kutatás" kifejezést csak az eufónia és némi presztízs miatt használják, mert legalább egy negyed évszázada az említett intézetekben a tudomány az utolsó dolog, amivel foglalkoznak) egyetlen gondolattal élnek, kószálva a törékeny remény és az erős félelem között, hogy vajon következő hónapban megkapják-e szerény fizetésüket. Ami a Növényvédelmi Intézettel történt, amely kapcsolódik a cikk témájához, az csak megerősíti az eddig elmondottakat. EU-tagállamként eljutunk az élethosszig tartó tanulás erősen népszerűsített kutatási stratégiájához. Hét évnyi jelenlét alatt az egységes európai térben Bulgáriának nem sikerült intézményesítenie ezt a sokszor hangoztatott szuper varázsförmulát az élethosszig tartó tudásgyűjtési függőségre, hogy mindig naprakészek és lépést tartsanak a korral. Egy másik kérdés, hogy ha ez a rendszer valaha is működésbe lép a bolgár földön, hány nagyméretű bérlő és földtulajdonos fog élni vele? Lesz-e motivációja és hajlandósága ezeknek a túlzottan magas önértékelésű embereknek, hogy leüljenek a "padokba", és valaki "töltsön" beléjük agronómiai tudást "tölcséren keresztül"? Említsünk meg valamit a Plovdivi Mezőgazdasági Egyetem által "előállított" agronómiai szakemberek foglalkoztatásáról is. Tény, hogy a bolgár mezőgazdaságban mérnökök, orvosok és tanárok külön-külön véve többen vannak, mint agronómusok. Ez a jelenség makacsul nyomja az agronómiai szakmát, és továbbra sem nyugtalanítja a vonatkozó irányító intézményeket, ágazati szervezeteket (például a Bolgár Gabonatermelők Országos Szövetségének elnöke és alelnöke mérnök) és a nem kormányzati formációkat. Úgy tűnik, hogy ismeretlen, szerény és jellegtelen mezőgazdasági termelőnk, aki tudásra vágyik, már csak az agrokémiával foglalkozó cégek által szervezett technikai megbeszélésekre számíthat, akár a terepen, akár konferenciatermekben. Ezek az események, amelyek a növényvédő szerek kereskedőinek marketing naptárának részét képezik, azonban nem oktatási formátumok, sem képzési kurzusok, még kevésbé tréningek. Kizárólag tájékoztató panelek, amelyek bemutatják az adott cég termékeinek tulajdonságait, hatásait, eredményeit és előnyeit.

Visszatérek a fő témához. A gabonanövények és a repce tavaszi védelme a startvonalon áll. Említettem a búza és az árpa betegségellenes védekezését. Ebben a kontextusban hozzátenném, hogy a decemberi és januári atipikus téli körülmények maximálisan provokálják a káros potenciált nem hagyományos megnyilvánulásokra és bármilyen természetű és irányú meglepetésekre. Az őszi gabonaállományok teljes fertőzési hátterének aktiválódása mellett jelek mutatnak arra, hogy a szokatlanul magas hőmérsékletek miatt a gyomtársulás további energiát generálhat egy erős újraindításhoz. Nem zárható ki a rágcsálók csapásának lehetősége sem – a potenciál és a kedvező feltételek adottak! Veszedelmes elhanyagolni a repce kártevőinek seregével kapcsolatos helyzetet sem, amelyek viselkedése, a populációsűrűséghez és a migrációhoz kapcsolódóan, nagyon könnyen fokozódhat, kicsúszhat az irányítás alól és "elsöpörheti" a jövőbeli termést egy szempillantás alatt. Az előrejelzés szerint idén tavasszal a

gabonanövények és a repce védelme lesz a korlátozó tényező a magas termelési célok elérésében. Itt az ideje, hogy ez az intenzív és minőségi növényvédelmi tőke nagy sebességgel kezdjen el dolgozni a bolgár mezőkön, ahogyan az Európa minden részén történik. Magasra törünk, modern, versenyképes és nyereséges mezőgazdaság létrehozására vállalkoztunk, de hatékony, high-tech növényvédelem, szakemberek irányításával nélkülözhetetlen nélküle ez nem történhet meg!